

KUS ON MEIE JUURED?

RÄNDETEEMALINE TUNNIKAVA

KUS ON MEIE JUURED?

Vanuseaste	III kooliaste ja gümnaasium
Ainelõiming	- Ajalugu, III kursus „Eesti ajalugu II (kuni 19. sajandi lõpuni)” - Ajalugu, IV kursus „Lähiajalugu I – Eesti ja maailm 20. sajandi esimesel poolel” - Ühiskonnaõpetus, I kursus - Valikkursus „Psühholoogia” - Inglise keel - Geograafia, I kursus „Rahvastik ja majandus” - Praktiline eesti keel I, II ja III - Valikkursus „Globaliseeruv maailm” - Geograafia (III kooliaste) - Eesti keel (III kooliaste)
Õpitulemused	Õpilane: - mõistab rände tõmbe- ja tõukefaktoreid; - oskab mõelda enda ja klassikaaslaste päritolule rände perspektiivist; - mõistab, mis on rahvus- ja mitmekultuuriline identiteet.
Kestliku arengu eesmärgid	16. eesmärk: toetada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi säästva arengu saavutamiseks
Tunni pikkus	45 min
Meetodid	- Grupiarutelu - Video vaatamine
Õppevahendid tunni läbiviimiseks	Võimalusel: - maailmakaart - kleepmass paberite seinale kinnitamiseks - projektor - kõlarid

Tunni võib läbi viia eestikeelsena ühiskonnaõpetuse tunnis, aga ka inglise keele tunni raames.

**Ettevalmistav
kodutöö**

- ▶ Õpilased uurivad vanemate abil kodutööna oma sugupuud nii kaugele ajas tagasi, kui on olemas informatsiooni. Õpilased märgivad, kes nende esivanematest rändasid Eestisse teistest riikidest. Võimalused uurivad õpilased, mis põhjusel nende esivanemad Eestisse rändasid, kuidas kohanesid ja millega tegelesid.

**Sissejuhatus
(5 min)**

- ▶ Paluge õpilastel märkida klassi seinale kinnitatud maailmakaardile, millistest riikidest on nende esivanemad pärit (võib kasutada kleepmassi või värvilisi kleepse).
- ▶ Vaadake koos kaarti ning arutlege, kust õpilaste esivanemad pärit on, kuidas ja miks nad on Eestisse rännanud.

Sisutegevus (60 min)**Arutelu
(15 min)**

- ▶ Järgmiseks paluge õpilastel tõsta käsi ja hoida seda üleval (ning tehke ise tahvlile märkmeid), kui:
  - nende vanematest on keegi pärit välisriigist (öeldakse juurde, mis riigist)
  - nende vanavanematest on keegi pärit välisriigist (öeldakse juurde, mis riigist),
  - nende vana-vana-vanematest on keegi pärit välisriigist (öeldakse juurde, mis riigist)
- ▶ Arutelu küsimused:
  - Kas ja kuidas on sisserändajate päritoluriigid põlvkondade jooksul muutunud?
  - Millised on olnud esivanemate rände põhjused? Kas ja kuidas on need põlvkondade jooksul muutunud?
  - Kas on võimalik, et Eestis elab inimesi, kelle esivanemate seas ei ole välispäritolu inimesi? Kas päritolu poolest on olemas „puhtaid eestlasi”? Selgitage, et geneetiliste testidega on võimalik tuvastada veel kaugemaid esivanemaid.

**Arutelu video põhjal
(15 min)**

- Vaadake koos videot „The DNA journey“ (valida eestikeelsed subtiitrid): https://www.youtube.com/watch?v=tyaEQEmt5ls&list=LL8WugmOt-5jQclhDrfoom_fA&index=81&t=0s
- Paluge õpilastel kommenteerida, kas videos tehtud testi tulemustes oli neile midagi üllatavat?
- Milliseid emotsioone tulemuste teada saamine eksperimendis osalenu-tes tekitas? Miks nad võisid end nii tunda?
- Kas oskad arvata, mida sinu puhul selline geenitest võiks näidata? Kuidas see võiks muuta sinu suhtumist teistesse rahvustesse?
- Kas selliste testide tegemine võiks parandada erinevate inimgruppide omavahelist läbisaamist? Miks?
- ▶ Jagage õpilased väiksematesse gruppidesse (u 4-liikmelised). Jaota igale grupile välja prinditud lehel üks küsimus arutamiseks või arutlege ühiselt klassis.
- Mis on rahvusidentiteet? Mis teeb kellegi eestlaseks või muu rahva esin-
dajaks? Kuidas kujuneb inimese kultuuriline ja rahvusidentiteet? Kas suu-
rem mõju on keskkonnal või geenidel? Miks on rahvusidentiteet oluline?
- Kas rahvusidentiteet on miski, mis elu jooksul saab muutuda või mitte?
Kas ühel inimesel võib olla mitu rahvusidentiteeti (mitmekultuuriline
identiteet)? Kas tead inimesi, kellel on mitmekultuuriline identiteet? Mis
võiksid olla mitmekultuurilisi identiteedi plussid ja miinused?
- Milline oleks meie riik ja ühiskond, kui siia ei oleks tulnud sisserändajaid
või oleks neid tulnud oluliselt vähem?
- Miks vaatamata sellele, et ränne on alati eksisteerinud, on ikka neid, kes
rändesse ja rändajatesse vaenulikult suhtuvad?
- Kas ja miks on oluline mõelda oma päritolu peale rände perspektiivist?

**Kokkuvõte
(10 min)**

Paluge gruppidel jagada oma aruteludest välja koorunud peamisi seis-
kohti.

**Ideid jätku-
tegevusteks**

- ▶ Õpilased uurivad põhjalikumalt oma välispäritolu esivanemate kohta ning koostavad enda kohta illustreeritud rändesugupuu või -kaardi, mis annab edasi, miks tema esivanemad Eestisse rändasid, kuidas siin kohanesid ja millega tegelesid.
- ▶ Lugege lisaks artikleid eesti genotüübi kohta. Kirjutage kokkuvõte, kuidas artiklis käsitletu seostub rände temaatikaga.
  - <https://novaator.err.ee/908203/vana-dna-uus-sonumitooja-eesti-rahvastiku-ajaloo-kohta>
  - <https://novaator.err.ee/611802/animatsioon-geneetika-selgitab-kust-on-parit-eestlaste-esiisad>
  - <https://novaator.err.ee/865539/kas-keelesugulus-on-paris-sugulus-geenid-vastavad>
- ▶ Õpilased vaatavad Mondo rändekooli videot „[Rände ajalugu](#)” ning sellega seotud taustateksti. Õpilased kirjutavad essee teemal „Mille poolest erineb praegune ränne näiteks 19. sajandi teise poole või 20. sajandi alguse rändest?”.
- ▶ Õpilased vaatavad videot „[Ma olen mitmekesine](#)” ning arutlevad, mida tähendab rahvusidentiteet ja mitmekultuuriline identiteet.

KULTUURIMINISTEERIUM

Rändeteemalised tunnikavad on välja töötatud projekti „Jagatud teekonnad” raames, mida kaasrahastavad Euroopa Komisjon, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Eesti Kultuuriministeerium ja Eesti Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.